

Souhrnná teritoriální informace Keňa

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Nairobi (Keňa) ke dni 13. 5. 2020
17:01

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.6)
3. Vztahy země s EU (s.10)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.12)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.15)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.19)
7. Kontakty (s.24)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Keňská republika
- The Republic of Kenya
- Jamhuri ya Kenya

Složení vlády:

- Prezident Keňské republiky: Uhuru Kenyatta
- Viceprezident Keňské republiky: William Ruto

Ministři vlády

- Fred O. Matiang'i, EGH – Interior and Coordination of National Government
- Najib Balala, EGH - Tourism & Wildlife
- James W. Macharia, EGH - Transport, Infrastructure, Housing, Urban Development & Public Works
- Raychelle A. Omamo Foreign Affairs
- Amina C. Mohamed, EGH, CAV - Sports, Culture & Heritage
- Adan A. Mohamed, EGH - East African Community & Regional Development
- Sicily K. Kariuki, EGH - Water & Sanitation and Irrigation
- Eugene Wamalwa, EGH – Devolution
- Charles Keter, EGH – Energy
- Joe Mucheru, EGH - Information, Communication, Technology (ICT), Youth & Innovation
- Peter Munya, EGH - Agriculture, Livestock, Fisheries & Cooperatives
- Margaret Kobia, EGH - Public Service & Gender
- John K. Munyes, EGH Mining and Petroleum
- (Dr.) Monica K. Juma, EGH - Defense
- Simon K. Chelugui, EGH - Labour & Social Services
- Keriako Tobiko, EGH - Environment & Forestry
- Farida C. Karoney, EGH - Lands & Physical Planning
- (Amb.) Ukur K. Yatani, EGH - National Treasury and Planning
- George A.O. Magoha, EGH – Education
- Mutahi Kagwe - Health
- Betty Maina - Industrialization, Trade & Enterprise Development

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- **Počet obyvatel:** 45,1 mil.
- **Průměrný roční přírůstek:** 2,11 %
- **Demografické složení:** 50 % muži, 50 % ženy

Národnostní složení:

přes 42 etnických skupin (národů, národností a kmenů) plus početně minimální, ale ekonomicky významní příslušníci asijských, arabských a evropských menšin; skupiny hovořící bantuskými jazyky: Kikuju (22 %), Luhya (14 %), Kamba (11 %), Kisii (6 %), Meru (6 %); skupina hovořící nilotským jazykem – Luo (13 %), Kalendžin (12 %), ostatní africká populace (15 %), tj. Masajové a skupina kušitského jazyka – Somálci a další, dále neafrická populace (1 %) Asijci, Evropané a Arabové.

Náboženské složení:

- protestanti (47,7 %)
- katolíci (23, %)
- muslimové (11,2 %)
- tradiční náboženství (10 %)
- ostatní (2 %)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
HDP/obyvatele (USD PPP)	2 894	3 020	3 155	3 291	3 454	3 653
inlace	6	8	6,4	4,5	5,6	5,4
míra nezaměstnanosti	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
růst HDP %	5,4	5,7	5,8	5,1	5,5	5,2

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy státního rozpočtu jako % HDP	19,1	18,8	18,8	17,8	18,3
Výdaje státního rozpočtu jako % HDP	26,5	27,7	24,9	25,5	26,5
Saldo státního rozpočtu jako % HDP	-8,2	-7,7	-9	-7	-7,2
Veřejný dluh jako % HDP	45,4	51,5	54,7	56,6	53

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet platební bilance mil USD	-4 289	-3 697	-5 018	-4 860	-3 886
Dluh mil USD	19 764	22 338	26 427	31 734	39 696

Dluhová služba mil USD	824	958	1 478	2 199	3 527
Devizové rezervy mil USD	7 548	7 601	7 354	8 196	8 885

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální banka:

- Central Bank of Kenya

Soukromé banky:

- [Barclays Bank of Kenya](#)
- [Kenya Commercial Bank](#)
- [Commercial Bank of Africa](#)
- [Standard Chartered Bank](#)

1.7 Daňový systém

Keňská republika získává většinu svých příjmů z daně z příjmu, z daně z přidané hodnoty (VAT), ze spotřební daně (Excise Duty) a z cel.

Druhy daní:

Firemní daň (Corporate Tax): Všechny společnosti sídlící v zemi jsou povinny platit daň z příjmu ve výši 30 %. Pobočky společností se sídlem v zahraničí platí daň ve výši 37,5 %. Za zdanitelný příjem se všeobecně považuje příjem z podnikání v Keni.

Daň z přidané hodnoty (VAT): VAT se vybírá jednak z hodnoty zboží dováženého do Keni nebo vyráběného v Keni, jednak z hodnoty dovážených nebo v Keni poskytovaných služeb. Základní sazba VAT je 16 %.

Spotřební daň (Excise Duty): Spotřební daň se vybírá na základě The Customs and Excise Act. Sazby se liší dle různých výrobků.

Daň z příjmu fyzických osob (Personal Income Tax): Osoba sídlící v Keni (rezident) platí progresivní daň z příjmu s maximální sazbou 30 %. V případě nerezidentů se daň platí pouze z taxativně uvedených zdrojů příjmu (jako nájmy, úroků, dividend, apod).

Sociální pojištění (Social Security): 5,3 %

Pro aktuální informace doporučujeme navštívit web [Ministerstva financí Keni](#).

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz mil USD	5 982	5 747	5 798	6 313	5 854
Dovoz mil USD	14 357	13 413	15 994	-16 524	-16 211
Saldo služeb mil USD	1 318	1 422	1 556	1 788	1 980
Saldo obchodní bilance mil USD	-8 375	-7 666	-10 202	-10 211	-10 357

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní exportní partneři

země	podíl na exportu %
Uganda	10
Pakistán	9
USA	7,8
Nizozemsko	7,6
UK	6,5

Hlavní dovozní partneři

země	podíl na dovozu %
ČLR	21
Indie	10,5
Saúdská Arábie	9,8
SAE	8,4
Japonsko	5,6

2.3 Komoditní struktura

Hlavní exportní položky

název položky	podíl na exportu %
čaj	19,7
květiny řezané	8,7
zelenina mražená	4,2
ropné oleje	4,0
kovové soli	1,7

Hlavní dovozní položky

název položky	podíl na dovozu %
ropné oleje	17,0
ropné oleje surové	9,4
rostlinné tuky a oleje	4,0
válcované železo a ocel	2,7
léčiva	2,4

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Exportní výrobní zóny, které jsou v Keni zřízeny jsou spravovány státním úřadem Export Processing Zones Authority
<http://www.epzakenya.com/>

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

země	podíl na investicích %
VB	33
ČLR	15
Jižní Afrika	12
Francie	12
Švýcarsko	9

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

V Keni byla v minulosti zřízena národní Keňská investiční rada ([Kenya Investment Council](#)), jejímž úkolem bylo představit Keňu zahraničním potencionálním investorům jako vhodného příjemce investic. Zároveň měly být založeny oblastní Komise pro podporu investic (District Investment Promotion Committee), které měly, za plné asistence rady, vyhledávat vhodné oblasti pro investiční projekty a oslovovaly případné investory. Tyto aktivity byly zrušeny.

Keňa si je přesto plně vědoma nutnost přilákat zahraniční investory do země. V současné době se může investor obrátit na Keňský investiční úřad (Kenya Investment Authority), což je vládní agentura, která poskytuje poradenskou činnost.

<http://invest.go.ke/>

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Kontakty na Delegaci EU v Nairobi:

Delegation of the European Union to Kenya

Ragati Road

P.O.Box: 45119

00100 Nairobi

tel.: +254 (20) 2713020/1

fax: +254 (20) 2711954

e-mail: delegation-kenya@eeas.europa.eu

web: http://eeas.europa.eu/delegations/kenya/index_en.htm

3.2 Obchodní vztahy země s EU

	Dovoz z Keni mil EUR	Vývoz do Keni mil EUR
2014	1 168	1 820
2015	1 334	2 211
2016	1 284	1 890
2017	1 294	1 916
2018	1 315	2 086

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V období let 2014–2020 (11. EDF) plánuje EU poskytnout Keni fondy ve výši 435 mil. Euro. Ve spolupráci s keňskou vládou

při naplňování plánu rozvoje „Vision 2030“ budou realizovány projekty na zlepšení infrastruktury, rozvoje zemědělství, potravinové bezpečnosti a podpora programu dobrého vládnutí a demokratizace.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Období	Vývoz USD(tis.)	Dovoz USD(tis.)	Bilance USD(tis.)
2014	28 208	5794	22 414
2015	20 616	6198	14 417
2016	22 548	7528	15 020
2017	39 473	6044	33 429
2018	30 594	5 696	24 898
2019	19 941	5 277	14 664

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz

Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
Stroje automat zprac dat jednotky snímače ap	8 762
Zbraně ostatní ne zbraně sečné bodné	1 885
Telefonní přístroje	1 227
Papír aj nenatíraný ne k popisování hyg účelu	1 205

Perly imitace perel drahokamů ap ze skla	798
Hygienické vložky,tampony,dětské pleny apod.	580
Monitory a projektory	491
Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	350
Elektrická zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně elektrických obvodů	228
Pračky pro domácnost prádelny i se sušičkami	207

Dovoz

Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
Květiny řezané na kytice ap čersvé sušené aj	2 015
Zelenina ostatní čerstvá chlazená	613
Datle fíky ananas avocato apod čerstvé sušené	608
Šťávy ovocné zeleninové nezkvašené i slazené	331
Luštěniny i vyluštěné čerstvé chlazené	221
Rostliny živé ostatní řízky rouby podhoubí	219
Ovoce skořápkové ost čerstvé sušené loupané	177
Káva i pražená dekoferinovaná slupky náhražky	130
Rostliny plody aj pro parfumerii lékařství ap	100
Cibule šalotka česnek pór aj čerstvé chlazené	75

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Objem vývozu služeb z ČR do Keni je velmi omezený.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České aktivity jsou v tomto ohledu doposud omezené.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

V r. 1996 Keňa akceptovala sukcesi ČR do následujících smluv:

- Dohoda o vědecké a technické spolupráci mezi vládou ČSSR a vládou Keňské republiky (Nairobi, 9. 3. 1964)

Dohoda mezi ČSSR a Keňskou republikou o platnosti:

- Smlouvy mezi ČSR a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o právní pomoci ve věcech občanských z 11. 11. 1924
- Smlouvy mezi ČSR a Spojeným královstvím o vzájemném vydávání zločinců z 11. 11. 1924 a Protokolu ke Smlouvě z 4. 6. 1926
- Dodatkové úmluvy o soudním civilním řízení mezi ČSR a Spojeným královstvím z 15. 2. 1935 (Nairobi 5. 1. 1970)
- Dohoda o kulturní spolupráci mezi vládou ČSSR a vládou Keňské republiky (Nairobi, 2. 10. 1986)
- Dohoda o leteckých službách mezi vládou ČSSR a vládou Keňské republiky (Nairobi 3. 3. 1989)
- Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem cestovního ruchu Keňské republiky (Praha, 28. 4. 2010)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V kontextu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky nepatří Keni k prioritním zemím. V zemi tak nejsou realizovány žádné velké bilaterální projekty.

Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na:

https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/dvoustranna_zrs_cr/sektory_projekty/male_lokalni_projekty/index.htm

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

□ Energetický průmysl

Plány rozvoje průmyslu se zatím nedaří naplňovat a Keňa je v současné době ve spotřebě energie soběstačná. Keňská vláda však vyhlásila v roce 2018 tzv. „Big 4 agenda“ s cílem akcelarovat ekonomický růst. Podle rozvojového plánu se tak má velikost průmyslu do roku 2022 zdvojnásobit (nárůst podílu průmyslu na HDP z 8 % na 15 %). To by s sebou mělo přinést pro nadcházející období i růst poptávky po elektrické energii. V současnosti se hovoří zejména o energii jaderné, kdy podle plánů, by měla Keňa v příštích osmi letech zařít s výstavbou 1 000 MW jaderné elektrárny.

Další příležitosti pak existují v oblasti rekonstrukce zastaralé energetické soustavy. Přestože je Keňa z pohledu nabídky elektrické energie saturovaná, existují po celé Keni pravidelné výpadky proudu, a to právě z důvodů neadekvátní energetické soustavy. Ztráty v přenosové soustavě navíc dosahují 16 %. V příštích deseti letech by se tak mělo zrekonstruovat 4.500 km sítí.

□ Obranný průmysl

Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z hrozby teroristických útoků ze strany somálských Al Shabaab. Že nejde jen o hrozbu, ukázal i lednový teroristický útok na americkou základnu realizovaný Al Shabaabem na keňském pobřeží. Z tohoto důvodu bude vláda věnovat ještě větší pozornost i finanční prostředky na vybavení armády i police. Rozvojový program Vise 2030 navíc počítá s navýšením počtu policejních složek tak, aby se Keňa přiblížila hranici 1:450 (jeden policista na 450 obyvatel doporučených OSN). Navýšování počtu policistů představuje příležitost pro dodavatele z oblasti obranného průmyslu. Nabízí se tak možnosti dodávek policejní techniky a vybavení či opravy a modernizace policejních vrtulníků.

□ Služby

V souvislosti s rozvojem ekonomiky země lze očekávat zájem o uplatnění environmentálních technologií. Nově je kladen důraz na rozvoj tzv. Blue Economy tj. environmentálně udržitelné využití potenciálu přístupu k moři. V rámci rozvoje přímořských oblastí by tak měla být podle vládních plánů oznámených na konci roku 2018 proinvestována do roku 2025 ze soukromých zdrojů téměř 1 mld. USD. Další příležitosti v oblasti služeb s sebou přinese i plánované zdvojnásobení počtu turistů navštěvujících ročně Keňu ze 1,8 mil. na 3 mil. v roce 2022.

□ Stavební průmysl

Rozdíl mezi poptávkou po bydlení a nabídkou bytů přesahuje ročně 156 tis. bytů. Díky objektivním příčinám se nedaří tento deficit v nabídce uspokojit (rozdíl mezi příjmy obyvatelstva a stavebními náklady na bydlení). Neuspokojivou situaci na trhu nemovitostí se proto nově snaží řešit nová hospodářská strategie tzv. „Big 4 agenda“, v rámci které je rozvoj výstavby dostupných bytů určena jako jedna ze čtyř vládních priorit. Strategie tak stanovila cíl do roku 2022 dokončit 500 tisíc nových nízkonákladových bytových jednotek (v případě úspěšné realizace se jedná o investice v objemu 1 mld. USD, z toho 10 % ze státního rozpočtu a 90 % ze soukromých zdrojů). Keňští developři tak přesouvají pozornost od nabídky

luxusního bydlení k nabídce dostupného bydlení pro středně příjmovou část populace. Vzhledem k nedostatečné lokální nabídce některých stavebních a vybavovacích materiálů představuje budoucí výstavba dostupného bydlení příležitost pro české firmy.

□ Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnictví je vládní prioritou, program Kenya Health Policy (2014–2030) definuje dlouhodobý záměr dosáhnout všeobecného pokrytí základních zdravotnických služeb, které by odpovídaly standardu země střední úrovně příjmů. Vláda nově v rámci nové hospodářské strategie „Big 4 agenda“ oznámila konkrétní plán, jak dosáhnout všeobecného zdravotního pojištění. V rámci plánu se mají výdaje státu na zdravotnictví zvýšit do roku 2022 na 10 % HDP ze současných 7 %. Díky navýšení výdajů se tak počet pojištěnců zvýší ze současných 16 mil. na 25 mil. pojištěnců. Zvýšené výdaje do zdravotnictví představují příležitost pro české dodavatele vzhledem k tomu, že veškeré zdravotní zařízení se do Keni dováží. Projekty v sektoru zdravotnictví jsou rovněž finančně podporovány ze strany Světové banky. Kromě veřejného zdravotnictví existují příležitosti i v oblasti výstavby soukromých nemocnic a dodávek pro ně. Neupokojená poptávka po soukromých zdravotních službách dosahuje 100 mil USD (10 tis. Keňanů vyjíždí ročně za zdravotní péči do zahraničí s tím, že v průměru utratí za zahraniční péči 10 tis. USD).

□ Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství zaměstnává 75 % pracovní síly a na tvorbě HDP se podílí plnými 30 % (tento podíl, na rozdíl od ostatních zemí regionu, za posledních 5 let dokonce o 5 % vzrostl). Vývoz čaje, kávy a čerstvých květů tvoří spolu s cestovním ruchem pilíře keňské ekonomiky. V zemi již existuje relativně vyspělý agroprůmysl a lze předpokládat jeho další rozvoj. Stále však existuje značný potenciál, který zemědělská prvovýroba v Keni nabízí v oblasti mechanizace (ať již pro malé tak pro velké farmy). Zemědělství se navíc stále potýká s řadou problémů a země není stále schopna zabezpečit dostatek potravin pro keňskou populaci a zemědělské komodity se tak musí do země dovážet. Slabá místa se projevují zejména v obdobích sucha, která nejsou v Keni ojedinělým jevem. Během období sucha dochází k úhynu skotu, pro který farmáři nemají krmivo, vzhledem k tomu, že keňští zemědělci nevyužívají v období dešťů metody silážování krmiva. Kromě toho pouze 2 % zemědělské půdy je zavlažováno, což je i na subsaharskou Afriku málo (průměr SSA činí 6 %). Nově přijatá hospodářská strategie „Big 4 agenda“ má proto přirozeně rozvoj zemědělství jako jednu ze svých čtyř priorit s tím, že vládní výdaje na rozvoj zemědělství by se měly zásadně navýšit ze současných 2 % výdajů státního rozpočtu minimálně na průměrnou úroveň ostatních zemí subsaharské Afriky, která je dvojnásobná. Rozvoj zemědělství a zejména technologií umožňující překonat každoroční období sucha se tak stává klíčovou prioritou. Dodávky těchto technologií tak představuje příležitost pro české dodavatele.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
---------------------	------------------------

Energetický průmysl	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a indukory
	HS 8507 – Elektrické akumulátory, včetně separátorů
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
	HS 8541 – Diody, tranzistory ap. polovodičová zařízení
	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8433 – Žací nebo mláticí stroje, sekačky na trávu ap.
	HS 8434 – Dojicí stroje a mlékárenské stroje a zařízení
	HS 8435 – Lisy, drtiče ap. přístroje pro výrobu vína, moštů ap.
	HS 8436 – Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
Stavební průmysl	HS 7306 – Ost. trouby, trubky a duté profily ze železa nebo oceli
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 – Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9402 – Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek
Obranný průmysl	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 9303 – Ost. střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 – Ost. zbraně, kromě zbraní čísla 9307
	HS 9305 – Části, součásti a příslušenství výrobků čísel 9301 až 9304
	HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, miny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
Služby	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
	CPA 38 – Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití

5.2 Kalendář akcí

U příležitosti návštěvy ministra zahraničních věcí ČR L. Zaorálka v Nairobi se dne 26. května 2015 uskutečnil podnikatelský seminář, kterého se za českou stranu zúčastnilo 20 zástupců firem a za keňskou stranu cca 90 potenciálních zájemců o obchodní spolupráci. Na organizaci semináře se rovněž podílely obě národní hospodářské komory. Jako hlavní řečníci vystoupili ministr L. Zaorálek a jeho partnerka ministryně zahraniční věcí a mezinárodního obchodu A. Mohamed.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Místní zástupce či partner je naprosto nezbytný, a to zejména v případě dodávek investičních celků, nebo účasti v tendrech. Zastupitelský úřad může s vyhledáváním partnerů pomoci, je však možné přímo kontaktovat místní obchodní komoru – např. pokud se týká potřeby reference na věrohodnost potenciálního partnera, ačkoli ani v tomto nelze bonitu partnera jednoznačně ověřit.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Keňa má relativně liberalizované dovozní podmínky. Neexistuje systém dovozních licencí. Výjimku tvoří některé položky, týkající se bezpečnosti, zdravotnictví nebo životního prostředí, které jsou uvedeny v příslušném zákoně (Import, Export and Essential Supplies Act). Od 29. září 2005 je v Keni v platnosti systém ověřování konformity dovozů (Pre-shipment Verification of Conformity – PVoC), který nahradil předchozí Pre-shipment inspection for imported goods. Smyslem nového systému je posílit kontrolu konformity dováženého zboží podle keňských norem, které spravuje Kenya Bureau of Standards (KEBS).

Kontrolu provádí v zemi původu zboží inspekční firmy Societé Générale de Surveillance a Intertek Testing.

Ochrana domácího trhu je zajišťována celními sazbami, které se pohybují v rozmezí 0–40 % (The Customs and Excise Act).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Keňský právní systém vychází z anglického práva. Pro zřízení kanceláře, reprezentace firmy nebo společného podniku je nutná registrace v obchodním rejstříku.

Hlavní typy společností v Keni:

- obchodní společnost (Registered Company)
- pobočky společností, zapsaných mimo Keňu (Branch Offices of Companies registered outside Kenya)
- veřejná obchodní společnost (Partnership)
- podnik jednotlivce (Sole proprietorship)
- družstva (Cooperatives)

Pro právní úkony spojené se zřizováním zahraničních společností nebo jejich zastoupení se doporučuje využívat místních právníků.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Tyto požadavky jsou zpravidla domlouvány s příslušným zástupcem, který často žádá finanční podporu pro zavedení určitého výrobku na trh. Aspekt propagace jako takový, stejně jako jeho forma, která se neodlišuje od formy běžné ve vyspělých státech, jsou ze strany českých exportérů často podceňovány. Propagaci na místě nelze provádět bez anglických prospektů a technických popisů. U spotřebního zboží, ale i u některého zařízení je obvyklá propagace v médiích, zejména v tisku.

Největším veletrhem v zemi je Nairobi International Show. Pořádající organizace je [Agricultural Society of Kenya](#).

Zahraniční vystavovatelé dávají přednost specializovaným výstavám pořádaným většinou v Kenyatta International Conference Centre (KICC, výšková budova v centru Nairobi).

Menší specializované výstavy se dále pořádají v obchodních centrech Sarit a Village Market. Dále zde jsou realizovány národní výstavy (Turecko, Írán). Bylo by možné zde realizovat i představení České republiky, jako země, která má co nabídnout (více informací: www.biztradeshows.com/kenya).

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je minimální na legislativní úrovni, ještě horší je její praktické uplatňování. Ohroženi jsou především dodavatelé anglosaského show-businessu, hrozbu ale limituje velmi omezená koupěschopnost obyvatelstva, pro které jsou už i čisté nosiče dat a přehrávací zařízení nedostupné. Další skupinou, ve které by se mohly omezeně objevit i české firmy, jsou výrobci softwaru. Kopírování se týká ovšem hlavně spotřebního a zábavního softwaru. Krádeže technologických softwarových aplikací jako i obcházení patentových práv, které by mohly české podniky ohrozit nejvíce, narážejí na nízkou technickou kulturu v zemi.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se zásadně zadávají formou tendrů. Jako první krok zejména v případě tendrů na stavební práce nebo konzultační činnosti bývá předkvalifikace a registrace zájemců, kteří, pokud jsou vyhodnoceni pro daný účel jako vhodní, jsou poté oslovováni již přímo formou zaslání tendrových podmínek.

Tendry jsou zveřejňovány v denním tisku. Termíny pro podávání nabídek bývají však velmi krátké, takže reálnou naději na úspěch mají většinou pouze ty firmy, které jsou v místě přímo fyzicky přítomny, nebo které zde mají své zástupce.

V případě tendrů, které jsou financovány některými bankami nebo agenturami, kde ČR není členem (např. African

Development Bank), je nutno, aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky či agentury.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obchodní právo vychází z anglického práva a zvyklostí. Českým subjektům se nedoporučuje jít do sporů s keňskými partnery. Vhodnější a ve svém výsledku méně finančně náročné je mimosoudní vyrovnání – lze očekávat zaujetí soudu ve prospěch keňských účastníků.

V případě nových obchodních kontaktů se používá neodvolatelný dokumentární akreditiv, otevřený u renomované banky. Při menších zakázkách u nových odběratelů není neobvyklý plat předem. Postupně lze na základě zkušeností přejít na platbu proti dokumentům. Při styku s dlouhodobými partnery je běžná úvěrová platební podmínka.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

V obchodním styku je možno se v Keni setkat s představiteli různých národností a komunit, z nichž se každá vyznačuje specifickými znaky při obchodních jednáních. Tyto vyplývají z rozdílných kulturních tradic i mentality partnerů. Základní komunity jsou tři: Afričané, indická a pákistánská komunita či Evropané nebo Severoameričané. Většina obchodních partnerů se často přizpůsobuje ve svém jednání a vystupování chování bývalé koloniální země.

Způsob vyjednávání a dosažení případné dohody s partnerem je u všech komunit rozdílný. U Afričanů se lze setkat s neporozuměním administrativním nebo technickým, přestože partner ujišťuje, že všemu rozumí a se vším souhlasí. Po ukončení jednání se někdy stává, že se k dohodnutému předmětu partner znovu vrací a žádá změny. U indického či pákistánského partnera tyto překážky odpadají a často platí ústní dohoda, která je později potvrzena písemně. Dohodnuté dokumenty se zpravidla nemění. U evropských nebo severoamerických partnerů probíhají jednání obvyklým způsobem, pokud nejde o Evropana nebo Američana, který již delší dobu žije v zemi – zde často zapůsobí dlouhodobý vliv afrického prostředí. Všechny komunity dávají při obchodních jednáních přednost neformálnímu přístupu. Výjimkou jsou státní instituce, kde je nutno dávat dostatečně najevo s kým a na jaké úrovni je jednáno. Jednacím jazykem je angličtina; svahilština se při obchodních jednáních téměř nepoužívá. Ojedinele se může stát, že je jednáno s lidmi, kteří očekávají titulování. Jde o absolventy evropských, ale i amerických technických univerzit, kteří si v rozporu s anglickými zvyklostmi na vizitkách uvádějí titul "Eng.". V těchto případech se doporučuje při oslovení tento titul používat. V případě, že partnerem je např. poslanec, předchází jménu titul "Honourable".

Obchodně lze jednat celý rok, nejméně vhodnou dobou jsou však doby dovolených, tj. červenec a srpen nebo prosinec. Jednat lze denně od 9 hod. až do 17 hod. odpoledne. V době od 12 do 14 hod. je obvykle polední přestávka.

Typickým oblečením pro jednání s africkými představiteli firem nebo státních institucí je oblek nebo kalhoty se sakem a vázanka. Pro schůzku s představitelům indické či pákistánské komunity je obvyklá košile s krátkým nebo dlouhým rukávem a s vázankou. Oblečení se různí i podle oblasti nebo počasí. Na pobřeží (např. v Mombase), kde je vlhčeji a tepleji než ve vnitrozemí, převládají samotné košile.

V případě pozvání do rodiny je vhodné přinést kytici manželce hostitele nebo menší, typický český dárek (sklo, CD s

českou hudbou, kniha nebo jakýkoliv český suvenýr). Bez ohledu na to, zda jde o byt či restauraci, je čas oběda mezi 12:30 až 15:00 hod., čas večeře od 19:00 do 21:00 hod.

S výjimkou supermarketů a větších (značkových) obchodů není neobvyklé, že se při nákupu o ceně jedná. Nejvýraznější rozdíly mezi nabízenými a nakonec akceptovanými cenami jsou nákupy předmětů pro turisty. Běžně je možno se smlouváním dostat na úroveň až pouhých 20 % z původní nabídky – toto ovšem platí na tržištích pro tento prodej určených. Smlouvá se o všem – o ceně výrobků, služeb, odměně apod.

Jednání s úřady je někdy velice byrokratické, často však jde o záměrné zdržování vyřízení věci s cílem získat určitou odměnu.

Právní řád vychází z anglického zvykového práva, a proto je pro Středoevropany často nesrozumitelný a doporučuje se spory řešit smírnou cestou i za cenu velkých ústupků, protože soudní spory trvají dlouho a jsou velice nákladné. Pro případné vedení soudního sporu je nutno najmout místního právního zástupce. Nejde-li i o velké částky je snazší a lacinější se s žalovanou stranou dohodnout na kompromisu.

Úřední a používané jazyky:

Úřední jazyky jsou angličtina a svahilština. Angličtina je široce užívaná, byť Evropan může mít problémy porozumět místnímu přízvuku.

Státní svátky:

- 1. ledna Nový rok
- 1. května Svátek práce
- 1. června Madaraka Day (Den svébytnosti)
- 20. října Kenyatta Day (Den prvního prezidenta)
- 12. prosince Jamhuri Day (Den nezávislosti)
- 25. prosince Christmas Day (1. vánoční svátek)
- 25. prosince Boxing Day (2. vánoční svátek)

Dále se slaví pohyblivé svátky:

- březen/ duben Velký pátek, Velikonoce, Velikonoční pondělí
- Id-el-Fitr konec ramadánu

Kalendář:

- Keňa využívá standardní kalendář.

Čas: GMT + 3 hodiny (vůči ČR je letní čas + 1 hodina, zimní čas + 2 hodiny)

Obvyklá pracovní doba:

- státní úřady: pondělí / pátek 9:00 - 16:00
- banky: pondělí / pátek 9:00 - 17:00; sobota 9:00 - 15:30
- obchody: pondělí / sobota 9:00 - 18:00 (některé mají otevřeno i déle a v neděli)

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Keňa vyžaduje pro občany ČR vízový styk pro všechny druhy pasů. O keňské vízum je možné požádat online (evisa.go.ke),

na velvyslanectví Keni v Haagu nebo na mezinárodních letištích v Nairobi a Mombase.

Vízový poplatek na hranicích při vstupu do Keni pak USD 50. Před cestou je však vhodné částku ověřit.

Keňské celní předpisy nepovolují vývoz (ale i převoz a dovoz) předmětů z divoké zvěře (trofeje, výrobky ze slonoviny nebo kůže). Na vývoz těchto předmětů je třeba zvláštní povolení.

Keňské úřady nevyžadují při vstupu do země v případě cestujících z Evropy žádné očkování. V případě, že však byl uskutečněn transit přes oblasti s výskytem žluté zimnice (východní, západní a střední Afrika, Latinská Amerika) je toto očkování povinné. Bez ohledu na předpisy při vstupu do země se však doporučují očkování proti žloutence A, žluté zimnici a břišnímu tyfu. Mimo hlavní město a výše položené oblasti se doporučuje rovněž užívat antimalarika.

V souvislosti s opakovanými teroristickými útoky uskutečněnými radikály v Keni a vzhledem k riziku jejich pokračování doporučuje MZV ČR zcela se vyhnout cestám do zvláště rizikových oblastí. Jedná se o chudinské čtvrti v Nairobi, Mombase a dalších střediscích, pás 60 km při hranicích se Somálskem a pobřeží u ostrova Lamu a dále na sever. Pro aktuální informace je doporučeno sledovat web Ministerstva zahraničních věcí (www.mzv.cz).

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pro práci cizinců je nutné pracovní povolení, které se vydává na základě podkladů o vzdělání a praxi. Keňské zákony sice přímo nezakazují činnost cizinců v některých oborech, zpravidla se však pracovní povolení vydávají pouze specialistům (lékaři, poradci, vedoucí pracovníci firem s většinovým zahraničním kapitálem a různí experti).

Pro zaměstnání místních sil platí jednoduché pracovní právo. Doporučuje se uzavřít řádnou pracovní smlouvu, která je v případě sporu podkladem pro eventuální soudní jednání.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Aby byl pacient v Keni vůbec přijat k ošetření, je nezbytné, aby byl pojištěn u renomované zdravotní pojišťovny. Je proto vhodné mít společně s doklady i pojistku popř. kreditní kartu. Jinak soukromé nemocnice většinou požadují platbu předem nebo složení zálohy ve výši kolem 100 000 Kč.

Ošetření ve státních zdravotnických zařízeních se nedoporučuje. Na dobré úrovni jsou soukromé nemocnice např.:

Nairobi:

- Aga Khan Hospital, tel. (020) 3662000
- Nairobi Hospital (020) 2845000
- Karen Hospital (020) 6613000

Mombasa:

- Mombasa General Hospital, tel. (041) 2312191

Při nehodách mimo hlavní město (včetně území Tanzanie a Ugandy) je možno využít leteckou záchrannou službu AAR, která sídlí v Nairobi na Wilson Airport, tel. (020) 2717374.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Adresa ZÚ:

Embassy of the Czech Republic

Tende Drive 745, Lavington, 00603 Nairobi P. O. Box 25639

Tel.: +254 774 420 460

Nouzová linka: +254 726 489 626

E-mail: nairobi@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/nairobi

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1 – Hradčany

Telefon: +420 224 181 111

Odbor států subsaharské Afriky L.2630

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Politických vězňů 20

112 49 Praha 1

tel.: +420 224 851 111

České instituce na podporu exportu nejsou v Keni zastoupeny.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- policie/ambulance/požár: 999
- diplomatická policie: +254 716 000559
- švédská zubní klinika: +254 3866438, 3871870

Obecně lze však konstatovat, že telefonní spojení (včetně tísňových linek), je často nespolehlivé, přetížené, případně může vážnout komunikace v angličtině.

Letecké společnosti:

- Turkish Airlines: +254 20 2217 8888/444
- Emirates: +254 20 76 02 51
- Kenya Airways: +254 20 327 4747

7.4 Internetové informační zdroje

- www.statehousekenya.go.ke Oficiální web keňské vlády
- www.mfa.go.ke Ministerstvo zahraničních věcí
- www.communication.go.ke Úřad mluvčího prezidenta republiky
- www.trade.go.ke Ministerstvo obchodu
- www.energy.go.ke Ministerstvo energetiky
- www.industrialization.go.ke Ministerstvo industrializace
- www.transport.go.ke Ministerstvo dopravy
- www.water.go.ke Ministerstvo vodního hospodářství a zavlažování
- www.gdc.co.ke Geothermal Development Company
- www.kengen.co.ke Kenya Electricity Generating Company
- www.kppl.co.ke Kenya Petroleum Refinery
- www.kplc.co.ke Kenya Power
- www.investmentkenya.com Kenya Investment Authority
- www.kebs.org Kenya Bureau of Standards
- www.epzkenya.com Export Processing Zones Authority
- www.epckkenya.org Export Promotion Council
- www.kenyaairports.co.ke Kenya Airports Authority
- www.kpa.co.ke Kenya Ports Authority
- www.vision2030.go.ke Kenya Vision 2030
- www.eastandard.net East African Standard – keňský deník
- www.allafrica.com AllAfrica Global Media – zpravodajství